

WYROK Z DNIA 17 MARCA 2010 R.

IV KK 271/09

Dla określenia właściwości sądu do wydania wyroku łącznego miarodajne jest nie to, które z kar orzeczonych poszczególnymi wyrokami podlegają połączeniu, lecz to, wyroki których sądów badane są przez sąd, przez pryzmat spełnienia warunków określonych w art. 85 i n. k.k.

Przewodniczący: sędzia SN P. Hofmański (sprawozdawca).

Sędziowie SN: T. Artymiuk, M. Gierszon.

Prokurator Prokuratury Krajowej: W. Grzeszczyk.

Sąd Najwyższy w sprawie Stanisława E., w przedmiocie wyroku łącznego, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 17 marca 2010 r. kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 21 kwietnia 2009 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w J. z dnia 29 grudnia 2008 r.,

u c h y l i ł zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w J. i p r z e k a z a ł sprawę Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania w pierwszej instancji (...).

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w J. z dnia 29 grudnia 2008 r., Stanisławowi E. wymierzono karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrokiem tym połączono kary wymierzone trzema wyrokami Są-

du Rejonowego w J. z dnia 17 kwietnia 2007 r., z dnia 11 września 2007 r. oraz łącznym z dnia 23 października 2006 r. Jednocześnie umorzono postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego obejmującego kary orzeczone trzema dalszymi wyrokami Sądu Rejonowego w J. oraz wyrokiem łącznym Sądu Wojewódzkiego w P. z dnia 14 listopada 1989 r., obejmującym kary orzeczone dwoma innymi wyrokami Sądu Rejonowego w J. oraz wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w P. z dnia 3 września 1986 r. Ponadto, na zasadzie art. 89 § 1 k.k. odstąpiono od połączenia wyroku Sądu Rejonowego w J. z dnia 19 stycznia 2006 r.

Powyższy wyrok łączny Sądu Rejonowego w J. zaskarżony został apelacją obrońcy skazanego Stanisława E. i utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 21 kwietnia 2009 r.

Wyrok Sądu Okręgowego w P. zaskarżony został w całości na korzyść skazanego kasacją jego obrońcy, w której podniesiono zarzut rażącego naruszenia prawa materialnego, to jest art. 85 k.k. i art. 86 k.k., poprzez niezastosowanie tych przepisów do wyroku Sądu Rejonowego w J. z dnia 7 czerwca 2005 r. oraz wyroku łącznego Sądu Rejonowego w J. z dnia 9 października 2001 r., co – zdaniem autora kasacji – spowodowało niekorzystne dla skazanego skutki. Opierając się na tych zarzutach, autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania w drugiej instancji.

Pisemnie ustosunkowując się do kasacji, Prokurator Okręgowy w P. wniósł o jej nieuwzględnienie z powodu oczywistej bezzasadności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Rozpoznanie kasacji w granicach podniesionych w kasacji zarzutów byłoby przedwczesne z uwagi na to, że w sprawie doszło do obrazy prawa procesowego stanowiącej bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. Zgodnie z art. 569 § 2 k.p.k., jeżeli w pierwszej instancji orzekały sądy różnego rzędu, wyrok łączny wydaje sąd

wyższego rzędu. Przepis ten musi być interpretowany w ścisłym powiązaniu z § 1 tego przepisu, który określa właściwość sądu do wydania wyroku łącznego z jednej strony, poprzez odwołanie się do istnienia warunków do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów, z drugiej zaś, poprzez wskazanie na sąd, który wydał ostateczny wyrok skazujący w pierwszej instancji. To powiązanie pomiędzy § 1 i § 2 art. 569 k.p.k. w żadnym jednak razie nie upoważnia do twierdzenia, że o właściwości sądu do wydania wyroku łącznego decyduje jedynie to, które kary orzeczone prawomocnymi wyrokami rzeczywiście podlegają połączeniu w świetle przepisów prawa materialnego określających przesłanki orzeczenia kary łącznej. Trafnie wskazuje się w piśmiennictwie, iż przepis art. 569 § 2 k.p.k., mówiąc o orzekaniu przez sądy różnego rzędu, nie uzależnia właściwości sądu wyższego rzędu do wydania wyroku łącznego od spełnienia przez wyrok tego sądu materialnych przesłanek orzeczenia kary łącznej, jako że to, czy przesłanki owe zachodzą, jest dopiero efektem merytorycznej oceny, które wyroki i których sądów spełniają te warunki (T. Grzegorzczak: Kodeks postępowania karnego oraz ustawa o świadku koronnym. Komentarz, Warszawa 2008, s. 1198; por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2006 r., I KZP 32/06, OSNKW 2007, z. 1, poz. 3). W konsekwencji należy przyjąć, że w świetle art. 569 § 1 i 2 k.p.k., dla określenia właściwości sądu do wydania wyroku łącznego miarodajne jest nie to, które z kar orzeczonych poszczególnymi wyrokami podlegają połączeniu, lecz to, wyroki których sądów badane są przez sąd przez pryzmat spełnienia warunków określonych w art. 85 i nast. k.k.

Jak wynika z komparacji wyroku Sądu Rejonowego w J. z dnia 29 grudnia 2008 r., Sąd ten orzekał w przedmiocie połączenia kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w J., a także kary orzeczonej wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w P. z dnia 3 września 1986 r., która następnie została objęta wyrokiem łącznym Sądu Wojewódzkiego w P. z dnia 14 listo-

pada 1989 r. Nie ma jednak znaczenia to, że w zakresie połączenia tej kary z innymi karami orzeczonymi wobec skazanego Stanisława E., postępowanie zostało umorzone. Umorzenie to jest bowiem wynikiem stwierdzenia, że kara orzeczona wyrokiem Sądu Wojewódzkiego nie podlega połączeniu, a zatem wynikiem dokonania merytorycznej oceny spełnienia – w odniesieniu do wyroku Sądu Wojewódzkiego – przesłanek do połączenia orzeczonej nim kary z karami orzeczonymi w innych sprawach. Do dokonania takiej oceny Sąd Rejonowy nie był właściwy z uwagi na kategoryczne brzmienie art. 569 § 2 k.p.k. Naruszenie tego przepisu stanowi przyczynę uchylenia orzeczenia o charakterze bezwzględny określony w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k., albowiem sąd niższego rzędu orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w P., a także utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w J. z dnia 29 grudnia 2008 r. i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w P., jako właściwemu do jej rozpoznania w pierwszej instancji.

Ponownie rozpoznając sprawę, Sąd Okręgowy w P. rozważy spełnienie przesłanek do połączenia kar wymierzonych wyrokami wskazanymi w komparycji wyroku Sądu Rejonowego w P. pamiętając o tym, że zarówno wyrok Sądu Rejonowego w J. z dnia 29 grudnia 2008 r., jak i wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 21 kwietnia 2009 r., zaskarżone były wyłącznie na korzyść skazanego Stanisława E.

Rozważywszy powyższe, orzeczono jak w wyroku.